

ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΔΑΚΟΥ ΤΗΣ ΕΛΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ 2025

Α. Γενικά στοιχεία.

Ο Θεσπρωτικός ελαιώνας αριθμεί, σύμφωνα με το ελαιοκομικό μητρώο, περί τα 1.068.000 ελαιόδεντρα σε 72 Δημοτικές και Τοπικές Κοινότητες (πίνακας 1), ενώ επιπλέον λίγες χιλιάδες ελαιόδεντρα βρίσκονται στην ημιορεινή ζώνη των Δήμων Φιλιατών και Σουλίου (Αμπελώνας, Κεραμίτσα, Χωριά Σουλίου κ.α.). Η καλλιέργεια της ελιάς συναντάται και στους τρεις Δήμους της Π.Ε. Θεσπρωτίας. Συγκεκριμένα:

1. Στον Δ. Ηγουμενίτσας καλλιεργούνται 564.300 περίπου ελαιόδεντρα σε 26 Τοπικές και Δημοτικές Κοινότητες.
2. Στον Δ. Σουλίου καλλιεργούνται 303.200 περίπου ελαιόδεντρα σε 22 Τοπικές και Δημοτικές Κοινότητες
3. Στον Δ. Φιλιατών καλλιεργούνται 200.500 περίπου ελαιόδεντρα σε 24 Τοπικές και Δημοτικές Κοινότητες

Η συνολική μέση παραγωγή ανέρχεται στους 12.000 – 15.000 τόνους ελαιοκάρπου που οδηγεί στην παραγωγή 2.000 τόνων ελαιόλαδου. Συνήθως υπάρχει μια χρονιά πλούσιας καρποφορίας, ακολουθούμενη από μία χρονιά με περιορισμένη παραγωγή.

Ο θεσπρωτικός ελαιώνας χαρακτηρίζεται από ανομοιογένεια, δέντρα πολύ μεγάλης ηλικίας και εκτατική καλλιέργεια:

Παρά τη μικρή σχετικά έκταση της Π.Ε. Θεσπρωτίας και τον ελαιώνα της να μην αριθμεί πολλά δέντρα, παρατηρείται έντονη διαφοροποίηση στις επικρατούσες κλιματικές συνθήκες στις διάφορες περιοχές καλλιέργειας. Συγκεκριμένα παρατηρούνται σημαντικές διαφορές μεταξύ της παραλιακής ζώνη του Δ. Ηγουμενίτσας σε σχέση με την ημιορεινή ζώνη των Δήμων Φιλιατών και Σουλίου. Ένα άλλο στοιχείο ανομοιογένειας του θεσπρωτικού ελαιώνα αποτελεί η καλλιέργεια τριών διαφορετικών ποικιλιών ελιάς, η καθεμία από τις οποίες διαθέτει εντελώς διαφορετικά χαρακτηριστικά.

Τα ελαιόδεντρα είναι κατά βάση πολύ μεγάλης ηλικίας, μεγάλο μέρος αυτών προέρχεται από την περίοδο της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και της ενετοκρατίας στο Ιόνιο, ενδεχομένως φυτεμένα από τους Ενετούς – όπως και στην περίπτωση νησιών του Ιονίου. Η μέση πυκνότητα είναι 10 δέντρα ανά στρέμμα και έχουν κατά κανόνα μεγάλο μέγεθος.

Η ελαιοκαλλιέργεια στην Π.Ε. Θεσπρωτίας είναι ιδιαιτέρως εκτατική και πραγματοποιούνται ελάχιστες καλλιεργητικές φροντίδες. Συνήθως δεν πραγματοποιούνται επεμβάσεις φυτοπροστασίας από τους καλλιεργητές. Η λίπανση, όπου γίνεται, καθώς έχει περιοριστεί τα τελευταία έτη, αφορά κατά κύριο λόγο την χορήγηση αζώτου, κυρίως ως θειική ή νιτρική αμμωνία. Ως προς τις καλλιεργητικές φροντίδες, γίνεται κυρίως μηχανική καταπολέμηση των ζιζανίων, συνήθως μόνο την χρονιά που τα κτήματα έχουν ικανοποιητική παραγωγή, ενώ το κλάδεμα των δέντρων δεν είναι συστηματικό και το ενδεδειγμένο ενώ γενικά δεν υπάρχουν αρδευόμενοι ελαιώνες.

Η συγκομιδή αποτελεί το μεγαλύτερο μέρος του κόστους παραγωγής που μπορεί να ανέλθει στο 70% της αξίας του συγκομιζόμενου προϊόντος. Εξακολουθούν να εφαρμόζονται σε ένα βαθμό, αναχρονιστικές μέθοδοι συγκομιδής όπως ραβδισμός με ξύλινα ραβδιά, ενώ ένα σημαντικό μέρος της παραγωγής χάνετε λόγω αδυναμίας συγκομιδής (εκτιμάται στο 20%). Ωστόσο τα δύο τελευταία έτη το ποσοστό αυτό έχει μειωθεί, καθώς η αυξημένη τιμή του λαδιού έδωσε κίνητρα για την ενασχόληση με την ελαιοκαλλιέργεια.

Πίνακας 1. : Ελαιόδεντρα ανά Τοπική / Δημοτική Κοινότητα Π.Ε. Θεσπρωτίας.

α/α	Τοπική Κοινότητα	Σύνολο Δένδρων	α/α	Τοπική Κοινότητα	Σύνολο Δένδρων
1	Αγία Μαρίνα	20.252	38	Μεσοβούνι	17.525
2	Άγιος Βλάσιος	5.148	39	Νέα Σελεύκεια	12.506
3	Αετός	4.631	40	Νεοχώρι	15.857
4	Αμπελιά	19.543	41	Ξέχωρο	2.756
5	Αργυρότοπος	45.369	42	Ξηρόλοφος	8.587
6	Ασπροκκλήσι	9.100	43	Παγκράτι	6.704
7	Αχλαδιά	4.118	44	Παλαιοκκλήσι	14.048
8	Βρυσέλλα	10.492	45	Παλαιοχώρι	17.303
9	Γαρδίκι	17.372	46	Παραμυθιά	35.083
10	Γεροπλάτανος	1.780	47	Παραπόταμος	20.672
11	Γιρομέρι	3.953	48	Πέντε Εκκλησιές	9.983
12	Γκρίκα	17.191	49	Πέρδικα	138.222
13	Γλυκή	6.335	50	Πετροβίτσα	8.314
14	Γολά	9.114	51	Πηγαδούλια	4.619
15	Γραικοχώρι	28.813	52	Πλαίσιο	10.303
16	Δράμεση	9.963	53	Πλακωτή	15.795
17	Δριμίτσα	874	54	Πλαταριά	17.388
18	Ελευθέρι	15.418	55	Προδρόμι	20.918
19	Ζερβοχώρι	20.249	56	Ράγιο	6.506
20	Ηγουμενίτσα	11.345	57	Ριζό	6.177
21	Καλλιθέα Σουλίου	20.255	58	Σαγιάδα	7.590
22	Καρβουνάρι	11.536	59	Σεβαστό	4.190
23	Καρτέρι	8.332	60	Σίδερη	11.998
24	Καρυώτι	11.199	61	Σκάνδαλο	18.068
25	Καστρί	8.250	62	Σμέρτο	13.500
26	Καταβόθρα	10.431	63	Σπαθαραίοι	26.502
27	Κεστρίνη	2.668	64	Σύβοτα	19.930
28	Κοκκινιά	26.987	65	Τρικόρυφο	5.912
29	Κοκκινολιθάρι	7.623	66	Φανερωμένη	1.371
30	Κορύτιανη	11.678	67	Φασκομηλιά	33.806
31	Κρυόβρυση	8.827	68	Φιλιάτες	12.017
32	Κρυσταλλοπηγή	5.865	69	Φοινίκι	3.037
33	Κυπάρισσος	4.599	70	Χόικα	5.427
34	Λαδοχώρι	3.274	71	Χρυσαιγή	12.710
35	Μαζαρακιά	40.500	72	Ψάκκα	12.060
36	Μαργαρίτι	34.937			
37	Μαυρούδι	12.614		Σύνολο	1.068.019

Οι ελαιοκαλλιεργητές είναι συνήθως μεγάλης ηλικίας και χαρακτηρίζονται από μειωμένη ελαιοκομική κουλτούρα.. Η ελαιοκαλλιέργεια τους προσφέρει συμπληρωματικό και όχι το κύριο εισόδημα. Γενικά κατά τα τελευταία είκοσι χρόνια το ενδιαφέρον για την ελαιοκαλλιέργεια βαίνει μειούμενο τόσο από τους κατόχους των αγροτικών εκμεταλλεύσεων όσο και από το εργατικό δυναμικό που προσφέρει έμμισθη εργασία (εργάτες γης), με μία μικρή αναθέρμανση του ενδιαφέροντος τα δύο τελευταία έτη.

Στον Θεσπρωτικό ελαιώνα απαντώνται κυρίως οι κάτωθι τρεις ποικιλίες:

Α) Χοντροελιά Ηγουμενίτσας (μεσόκαρπη ποικιλία): Πρόκειται για μια ποικιλία διπλής χρήσης (παραγωγή λαδιού και επιτραπέζιων ελιών) που χαρακτηρίζεται από όψιμη παραγωγή, έντονη παρενιοαυτοφορία, ορθόκλαδη ανάπτυξη των δέντρων, στρόγγυλο καρπό μέσου μεγέθους, συνεκτικό και σκληρό ακόμη και στην ωρίμανση με υψηλή περιεκτικότητα σε λάδι. Εμφανίζει ευαισθησία στο κυκλοκόνιο, γι' αυτό αναπτύσσεται και αποδίδει καλύτερα σε εδάφη με κλίση καλά αεριζόμενα. Τα δέντρα είναι μεγάλης ηλικίας (πολλά εκατοντάδων ετών), χωρίς συστηματική καλλιέργεια, μειωμένων καλλιεργητικών φροντίδων, συχνά ακλάδευτα με πολύ μεγάλη κόμη σε πυκνότητα 10 δέντρων ανά στρέμμα ή και αραιότερα. Οι μεγαλύτερες ζημιές από τον δάκο γίνονται από όψιμες προσβολές κυρίως κατά τον Οκτώβριο – Νοέμβριο.

Η καλλιέργεια αυτής της ποικιλίας εντοπίζεται στα βορειοδυτικά της Π.Ε. Θεσπρωτίας στον Δ. Ηγουμενίτσας από το ύψος της Πλαταριάς, Αργυροτόπου, Φασκομηλιάς και βορειότερα (Αγ. Μαρίνα, Λαδοχώρι, Γραϊκοχώρι, Ηγουμενίτσα, Καστρί, Μαυρούδι, Αγ. Βλάσιος, Νέα Σελεύχεια, και ο πρώην Δ. Παραποτάμου) και στον Δ. Φιλιατών πλην των ανατολικών τμημάτων του. Αριθμεί περίπου 390.000 δέντρα σε 38 Τοπικές και Δημοτικές Κοινότητες.

Β) Χονδροελιά Παραμυθιάς: Πρόκειται για μία επιτραπέζια ποικιλία, η οποία όμως τα τελευταία χρόνια οδηγείται κατά κύριο λόγο στα ελαιοτριβεία για παραγωγή λαδιού. Χαρακτηρίζεται από πρωιμότητα, χαμηλή και ακανόνιστη παραγωγή, καρπό οβάλ μεγάλου μεγέθους, μαλακό και ευαίσθητο κατά την ωρίμανση, με χαμηλή ελαιοπεριεκτικότητα. Τα δέντρα είναι μεγάλης αλλά και νεότερης ηλικίας (κυρίως σε πιο πεδινά αγροτεμάχια συστηματικής καλλιέργειας). Απαιτεί και επιδέχεται συστηματικό κλάδεμα κάθε χρόνο, ενώ διαμορφώνεται εύκολα σε κρεμοκλαδή σχήματα. Στην ποικιλία αυτή σημειώνονται τα μεγαλύτερα ποσοστά δακοπροσβολής, ενώ είναι πολύ ευαίσθητη στις πρώιμες προσβολές.

Η ποικιλία έχει υψηλές απαιτήσεις σε ψύχος και εντοπίζεται στα πιο ψυχρά μέρη της Π.Ε. Θεσπρωτίας: στα ανατολικά τμήματα του Δ. Φιλιατών (Παλαιοχώρι, Παλαιοκλήσι, Γολά, Κοκκινιά) και σε όλο τον Δ. Σουλίου. Αριθμεί περίπου 380.000 δέντρα σε 26 Τοπικές και Δημοτικές Κοινότητες. Κατά τα τελευταία έτη στα πεδινά τμήματα του ελαιώνα του Δ. Σουλίου η Χοντροελιά Παραμυθιάς έχει αντικατασταθεί σε μεγάλο βαθμό από ελαιοποιήσιμες ποικιλίες (π.χ. κορωνέικη, αθηνολιά κ.α.) και καλαμών.

Γ) Λιανοελιά Κερκύρας: Πρόκειται για την γνωστή ποικιλία παραγωγής λαδιού που φύεται στην Κέρκυρα τους Παξούς αλλά και σε τμήμα της Π.Ε. Θεσπρωτίας και της Πρέβεζας. Χαρακτηρίζεται από μεσοπρωιμη παραγωγή, πλούσια καρποφορία, ικανοποιητική ελαιοπεριεκτικότητα, που όταν συγκομισθεί στον κατάλληλο χρόνο δίνει λάδι εξαιρετικής ποιότητας. Τα δέντρα είναι κυρίως μεγάλης ηλικίας, συχνά ακλάδευτα, που μπορούν ωστόσο πολύ εύκολα να διαμορφωθούν καθώς είναι πολύ επιδεκτικά στο κλάδεμα και κρεμοκλαδούν έντονα. Υφίσταται σημαντικές ζημιές από τον δάκο, τόσο από καλοκαιρινές αλλά κυρίως από φθινοπωρινές προσβολές.

Η καλλιέργεια αυτής της ποικιλίας εντοπίζεται στα νοτιοανατολικά του Δ. Ηγουμενίτσας σε οκτώ Τοπικές Κοινότητες (Μαζαρακιά, Καρτέρι, Μαργαρίτι, Καταβόθρα, Ελευθέρι, Σπαθαραίοι, Πέρδικα και Σύβοτα) και αριθμεί περί τα 295.000 δέντρα.

Διάσπαρτα και μεμονωμένα εντοπίζονται και άλλες ποικιλίες όπως Καλαμών, κορωνέικη κ.α., οι οποίες βαίνουν αυξανόμενες τα τελευταία έτη.

B. Εφαρμογή του προγράμματος.

Η υλοποίηση του προγράμματος συλλογικής καταπολέμησης του δάκου της ελιάς οργανώνεται, συντονίζεται και εποπτεύεται από το τμήμα Ποιοτικού & Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου της Διεύθυνσης Αγροτικής Ανάπτυξης (Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής έως το τέλος του 2025), στο οποίο υπηρετούν πλέον τρεις υπάλληλοι, ένας εκ των οποίων εκτελεί χρέη αναπληρωτή προϊσταμένου του τμήματος. Κατά την έναρξη του προγράμματος το 2025 ωστόσο, υπηρετούσαν δύο υπάλληλοι, οι οποίοι αποτέλεσαν και το προσωπικό του προγράμματος για αυτή τη χρονιά. Στα πλαίσια υλοποίησης του προγράμματος προσλαμβάνονται δύο γεωπόνοι, με σύμβαση ορισμένου χρόνου, ως τομεάρχες δακοκτονίας. Η πρόσληψη των τομεαρχών δακοκτονίας έγινε στις 01/07/2025.

Οι τομεάρχες δακοκτονίας προσλήφθηκαν με καθυστέρηση ενός μήνα έναντι του στόχου (πρόσληψη στις αρχές Ιουνίου), λόγω της καθυστερημένης έκδοσης της υπουργικής απόφασης έγκρισης πρόσληψης εποχικού προσωπικού και της απόφασης κατανομής του προσωπικού στις ΔΑΟΚ, η οποία εκδόθηκε στις 21 Μαΐου 2025. Η Π.Ε. Θεσπρωτίας συγκαταλέγεται στις Περιφερειακές Ενότητες που ολοκλήρωσαν τις διαδικασίες πρόσληψης σε σύντομο χρονικό διάστημα, συνέπεια της οργάνωσης, μεθοδικότητας και προγραμματισμού του Τμήματος.

Κατόπιν σχετικής πρόσκλησης προς τους Δήμους της Π.Ε. Θεσπρωτίας για τις περιοχές που επιθυμούν να ενταχθούν στο πρόγραμμα δακοκτονίας, εκδήλωσαν ενδιαφέρον 64 από τις 72 τοπικές και δημοτικές κοινότητες (πίνακας 2) με συνολικά **849.600** προστατευόμενα ελαιόδεντρα, σχεδόν το σύνολο του θεσπρωτικού ελαιώνα, παρ' ότι αναμενόταν μία χρονιά με μέτρια καρποφορία. Δεδομένου ότι παρατηρήθηκε ικανοποιητική ανθοφορία την άνοιξη, εντάχθηκαν στο πρόγραμμα όλες οι ανωτέρω περιοχές.

Για την υλοποίηση του προγράμματος έγινε Διακήρυξη Ανοικτού Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού ανάδειξης εργολάβων για: **1)** την παρακολούθηση των δακοπληθυσμών με τη μέθοδο της παγιδοθεσίας, με παγίδες τύπου Mcrphail στους ελαιώνες (Τμήμα Α) και **2)** τον από εδάφους δολωματικό ψεκασμό των προστατευόμενων ελαιόδεντρων (Τμήμα Β).

Για την εφαρμογή του προγράμματος κατά το 2025 καταβλήθηκε προσπάθεια να υιοθετηθούν οι προτάσεις, όπως αυτές αποτυπώθηκαν στην σχετική απολογιστική έκθεση του προγράμματος το 2024. Συγκεκριμένα:

- αυξήθηκε ο προϋπολογισμός του προγράμματος (κατατέθηκε τεκμηριωμένο αίτημα το 2024),
- συνεχίστηκε η χρήση συστημάτων γεωπληροφορικής για την παρακολούθηση του πληθυσμού του δάκου της ελιάς και εντάχθηκε στο «Πρόγραμμα Συγκριτικών Πειραματικών Εργασιών Καταπολέμησης του Δάκου της Ελιάς έτους 2025»,

- Η εφαρμογή του προγράμματος (παγιδοθεσία, 1^{ος} ψεκασμός) ξεκίνησε νωρίτερα από κάθε άλλη φορά τα τελευταία χρόνια, παρά την καθυστερημένη πρόσληψη του προσωπικού (υπαιτιότητα του Υπ. Εσωτερικών),

Πίνακας 2: Τοπικές και Δημοτικές Κοινότητες που εντάχθηκαν στο πρόγραμμα.

α/α	Δημοτική - Τοπική Κοινότητα	Προστατευόμενα ελαιόδεντρα	α/α	Δημοτική - Τοπική Κοινότητα	Προστατευόμενα ελαιόδεντρα
1	Αγία Μαρίνα	18.000	36	Νέα Σελεύκεια	8.500
2	Άγιος Βλάσιος	3.100	37	Νεοχώρι	12.700
3	Αετός	3.700	38	Ξηρόλοφος	7.500
4	Αμπελιά	17.500	39	Παγκράτι	5.300
5	Αργυρότοπος	40.000	40	Παλαιοκλήσι	12.100
6	Ασπροκκλήσι	8.000	41	Παλαιοχώρι	12.300
7	Αχλαδιά	3.400	42	Παραμυθιά	26.000
8	Βρυσέλλα	9.000	43	Παραπόταμος	18.000
9	Γαρδίκι	15.000	44	Πέντε Εκκλησιές	8.500
10	Γηρομέρι	3.000	45	Πέρδικα	135.000
11	Γκρίκα	15.000	46	Πετροβίτσα	7.000
12	Γλυκή	5.300	47	Πηγαδούλια	3.800
13	Γολά	8.200	48	Πλαίσιο	9.100
14	Γραικοχώρι	22.000	49	Πλακωτή	13.000
15	Δράμεση	7.800	50	Πλαταριά	15.000
16	Δριμίτσα	700	51	Προδρόμι	18.000
17	Ελευθέρι	13.500	52	Ριζό	5.100
18	Ζερβοχώρι	19.000	53	Σεβαστό	3.600
19	Ηγουμενίτσα	8.000	54	Σίδερη	9.200
20	Καλλιθέα Σουλίου	16.000	55	Σκάνδαλο	14.600
21	Καρβουνάρι	9.400	56	Σμέρτο	12000
22	Καρτέρι	7.500	57	Σύβοτα	10.000
23	Καστρί	5.600	58	Τρικόρυφο	4.800
24	Καταβόθρα	9.300	59	Φανερωμένη	1.000
25	Κοκκινιά	24.000	60	Φασκομηλιά	30.000
26	Κοκκινολιθάρι	6.000	61	Φιλιάτες	12.000
27	Κορύπιανη	9.700	62	Φοινίκι	2.200
28	Κρούβρυση	8.000	63	Χόικα	4.800
29	Κρυσταλλοπηγή	4.300	64	Ψάκκα	10.300
30	Κυπάρισσος	3.900			
31	Λαδοχώρι	2.100			
32	Μαζαρακιά	35.000			
33	Μαργαρίτι	31.500			
34	Μαυρούδι	8.700			
35	Μεσοβούνι	17.000			
				Σύνολο	849.600

**Ο αριθμός των προστατευόμενων ελαιόδεντρων έχει εμπειρικά απομειωθεί από τον επίσημο αριθμό του ελαιοκομικού μητρώου, αφαιρουμένων άκαρπων δέντρων, βιολογικών καλλιεργειών, εγκαταλειμμένων τμημάτων του ελαιώνα και ελαιόδεντρων στις αυλές σπιτιών.*

- Έγινε χρήση των διαθέσιμων φυτοπροστατευτικών προϊόντων στο πάνω όριο των επιτρεπόμενων συγκεντρώσεων και δοκιμή συνδυασμού ΦΠ για την αύξηση της αποτελεσματικότητας τους,
- Έγινε περαιτέρω εξατομίκευση των ψεκασμών ανά ποικιλία, τοπικές κλιματολογικές συνθήκες και δακοσυλλήψεις (κανένας γενικός ψεκασμός κατά το 2025).

B.1 Παρακολούθηση του πληθυσμού του Δάκου.

Μετά την υπογραφή της σχετικής σύμβασης στις 04/06/2025 για την παγιδοθεσία, έγινε ανάρτηση των παγίδων στις 06-07/06/2025 και η πρώτη καταγραφή δακοπληθυσμού έγινε στις 11-12/06/2025. Η ανάρτηση των παγίδων έγινε σημαντικά νωρίτερα σε σχέση με τις προηγούμενες χρονιές, στην ημερομηνία που προέβλεπε η διακήρυξη και σε χρόνο ικανοποιητικό για την παρακολούθηση του πληθυσμού του δάκου της ελιάς για την δεδομένη χρονιά.

Συνολικά προκηρύχθηκαν και αναρτήθηκαν 165 παγίδες, αριθμός σημαντικά μικρότερος του προβλεπόμενου για την έκταση του ελαιώνα και τον αριθμό των δέντρων. Το προϋπολογιζόμενο ποσό ανά παγίδα αυξήθηκε κατά 20%, ώστε να καλυφθεί το αυξημένο κόστος μετακίνησης των παγιδοθετών, όπως αυτό διαπιστώθηκε την προηγούμενη χρονιά, με ανάλογη αύξηση του προϋπολογισμού του έργου. Οι παγίδες κατανεμήθηκαν έτσι ώστε να υπάρχουν ενδεικτικές μετρήσεις ανά ποικιλία (δύο θέσεις παγιδοθεσίας ανά ποικιλία) και κλιματική περιοχή (παραλιακή και ημιορεινή ζώνη).

Την θερμή περίοδο χρησιμοποιήθηκε ως τροφικό ελκυστικό διάλυμα θειικής αμμωνίας 2% β/ο ενώ από τις αρχές Σεπτεμβρίου αντικαταστάθηκε σταδιακά από διάλυμα υδρολυμένης πρωτεΐνης (4% ο/ο πρωτεΐνη) και βόρακα (1,5% β/ο βόρακας του εμπορίου). Το διάλυμα υδρολυμένης πρωτεΐνης έδωσε καλύτερα αποτελέσματα στην υγρή περίοδο (Σεπτέμβριος – Νοέμβριος) και χρησιμοποιήθηκε δεύτερη συνεχόμενη χρονιά στην Π.Ε. Θεσπρωτίας.

Το δίκτυο παρακολούθησης του πληθυσμού του δάκου υποστηρίχθηκε από εφαρμογή γεωπληροφορικής που έχει αναπτύξει το Τμήμα Γεωγραφίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, κατόπιν ένταξης της Π.Ε. Θεσπρωτίας στην συγκεκριμένη δράση στα πλαίσια του Προγράμματος Συγκριτικών Πειραματικών Εργασιών Καταπολέμησης του Δάκου για το 2025.

Τους θερινούς μήνες του 2025 στην περιοχή της Θεσπρωτίας επικράτησαν κανονικές για την εποχή θερμοκρασίες, χωρίς παρατεταμένους καύσωνες και την σχετική υγρασία να κυμαίνεται σε υψηλά επίπεδα, σε ορισμένες τουλάχιστον περιοχές. Τους φθινοπωρινούς μήνες επικράτησαν ιδιαίτερα ευνοϊκές συνθήκες για την ανάπτυξη του δάκου, με μέτριες θερμοκρασίες, αρκετές βροχοπτώσεις και υψηλή σχετική υγρασία σε όλες τις περιοχές.

Συνέπεια των ανωτέρω καιρικών συνθηκών και σύμφωνα με τις συλλήψεις στο δίκτυο παγίδων McPhail, ο πληθυσμός του δάκου παρέμεινε ενεργός καθ' όλη την διάρκεια του καλοκαιριού, χωρίς ωστόσο να υπερβαίνει συστηματικά το όριο των 5 δάκων / παγίδα / πενήνήμερο, πλην της περιοχής Πέρδικας – Συβότων, όπου οι πληθυσμοί ήταν σταθερά πάνω από το κατώφλι επέμβασης. Από τις αρχές Σεπτεμβρίου παρατηρήθηκε άνοδος του πληθυσμού του δάκου σε όλες τις περιοχές. Η αυξητική του πορεία ανακόπηκε από την εφαρμογή ψεκασμού στις αρχές Σεπτεμβρίου, για να παραμείνει σταθερά υψηλός μετά τα μέσα Σεπτεμβρίου για τις περισσότερες περιοχές.

Διάγραμμα 1: Η εξέλιξη του πληθυσμού του δάκου (*Bactrocera oleae*) στην Χονδροελιά (ευρύτερη περιοχή Παραμυθιάς) από τα μέσα Ιουνίου έως τα τέλη Οκτωβρίου.

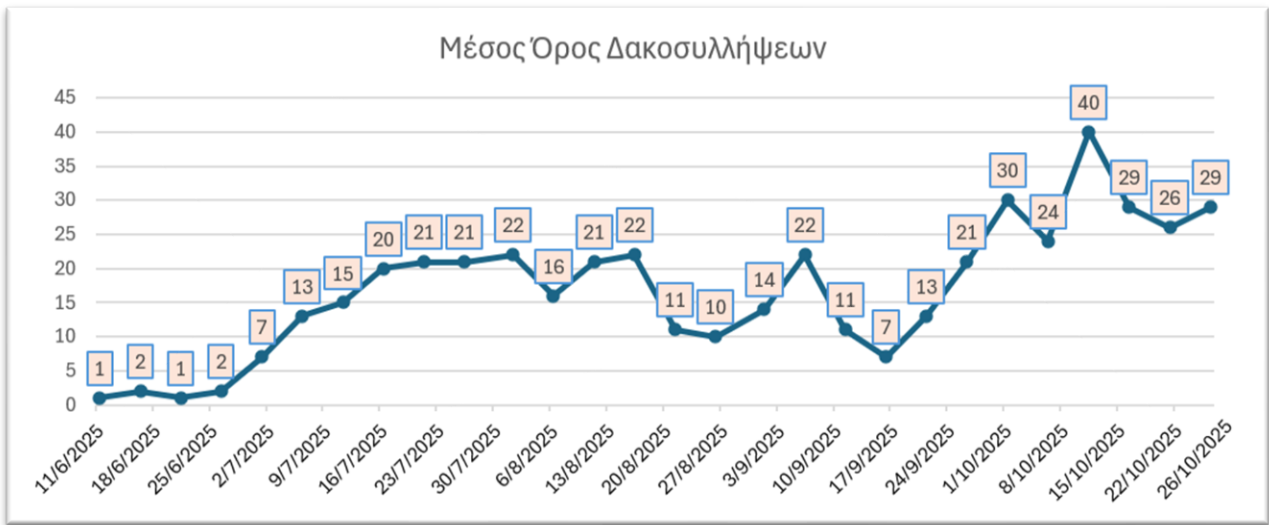

Διάγραμμα 2: Η εξέλιξη του πληθυσμού του δάκου (*Bactrocera oleae*) στη Μεσόκαρπη ποικιλία (Φασκομηλιά – Πλαταριά – Αργυρότοπος) από τα μέσα Ιουνίου έως τα τέλη Οκτωβρίου.

Ιδιαίτερη περίπτωση αποτέλεσε η Τ.Κ. Πέρδικας, όπου είχαμε υψηλές καταγραφές ακόμη και στην θερμή περίοδο, ενώ όταν επικράτησαν ευνοϊκές συνθήκες το Φθινόπωρο, ο πληθυσμός του δάκου ανήλθε σε πολύ υψηλά επίπεδα. Από τους εφαρμοζόμενους ψεκασμούς, την πορεία του φαίνεται να ανακόπτει ο τρίτος (χρησιμοποιούμενο σκεύασμα success) και ο τέταρτος (χρησιμοποιούμενο σκεύασμα Exirel Bait), ενώ δεν είχαμε καλά αποτελέσματα από τον πρώτο και δεύτερο (Decis και Prosperace αντίστοιχα), που είχαν στόχο την λευκή γενιά του Δάκου.

Διάγραμμα 3: Η εξέλιξη του πληθυσμού του δάκου (*Bactrocera oleae*) στην Λιανοελιά παραλιακής ζώνης (Πέρδικα) από τα μέσα Ιουνίου έως τα τέλη Οκτωβρίου.

Διάγραμμα 4: Η εξέλιξη του πληθυσμού του δάκου (*Bactrocera oleae*) στην Λιανοελιά εσωτερικής ζώνης από τα μέσα Ιουνίου έως τα τέλη Οκτωβρίου.

B.2 Εφαρμογή δολωματικών ψεκασμών.

Πραγματοποιήθηκαν πέντε εφαρμογές σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

α/α	Ημερομηνία Έναρξης	Περιοχή	Εντομοκτόνο	Προσελκυστικό
1	23 Ιουνίου	Περιοχές με Χονδροελια και Πέρδικα	Decis Profi (deltamethrin 25%)	Dacus Bait
2	07 Ιουλίου	Περιοχές Λιανοελιάς και μεσοκαρπης	Decis Profi (deltamethrin 25%) Prosperace (acetamiprid 20%)	Dacus Bait
3	28 Ιουλίου	Αργυροτοπος Περδικα Πλαταρια Σύβοτα Φασκομηλιά	Prosperace (acetamiprid 20%) Forza zeon (lambda-cyhalothrin 10 %) Success (Spinosad 0.024%)	Entomela
4	18 Αυγούστου	Περιοχές με Χονδροελιά	Prosperace (acetamiprid 20%) Forza zeon (lambda-cyhalothrin 10 %) Success (Spinosad 0.024%)	Entomela
5	8 Σεπτεμβρίου	Λιανοελιά Μεσόκαρπη Ορισμένες περ. με χονδροελιά	Exirel bait (cyantraniliprole 10%)	Entomela

Δεδομένων των περιορισμένων πόρων και δυνατοτήτων του προγράμματος για την Π.Ε. Θεσπρωτίας, αποφασίστηκε το πρόγραμμα των ψεκασμών να στοχεύσει κυρίως στις πρώτες γενεές του εντόμου, ώστε να αποφύγουμε υψηλούς πληθυσμούς κατά την είσοδο στην ευνοϊκή για το δάκο φθινοπωρινή περίοδο.

Ο πρώτος και ο δεύτερος ψεκασμός είχαν στόχο την λευκή γενεά, αποφασίστηκαν χωρίς να ληφθεί υπόψη το ύψος των δακοσυλλήψεων και κάλυψαν το σύνολο των ενταγμένων περιοχών, χωρίζοντάς τες όμως χρονικά, με τις περιοχές που καλλιεργείται η Χοντροελιά να προηγείται, καθώς είναι πρωιμότερη ποικιλία.

Ο τρίτος ψεκασμός ήταν τοπικός και αφορούσε περιοχές που εμφάνισαν υψηλούς πληθυσμούς του εντόμου. Ακολούθησε ο τέταρτος ψεκασμός στις περιοχές με Χοντροελιά και ο πέμπτος στις υπόλοιπες περιοχές.

Ανά τοπικό διαμέρισμα, έγιναν δύο ή τρεις ψεκασμοί, ενώ στην Πέρδικα έγιναν τέσσερις. Από ψεκασμό σε ψεκασμό και ανά τοπικό διαμέρισμα υπήρχε εναλλαγή σκευάσματος και σε κανένα τοπικό διαμέρισμα δεν εφαρμόστηκε το ίδιο σκεύασμα δεύτερη φορά.

Η Πέρδικα εμφάνισε από τον Ιούνιο υψηλούς πληθυσμούς του εντόμου, ενώ παράλληλα οι τοπικές κλιματικές συνθήκες φαίνεται να ευνοούν ιδιαίτερα τον δάκο, καθώς η γειτνίαση με την θάλασσα μετριάξει τις μέγιστες θερμοκρασίες και αυξάνει την σχετική υγρασία. Οι δύο πρώτοι ψεκασμοί δεν έδειξαν να έχουν ικανοποιητικά αποτελέσματα, ενώ ο τρίτος και τέταρτος ψεκασμός ανέκοψαν την ανοδική πορεία του πληθυσμού του εντόμου.

B.3 Δειγματοληψίες ελαιοκάρπου.

Κατά την διάρκεια του προγράμματος πραγματοποιήθηκαν κατά τόπους δειγματοληψίες καρπού για την εκτίμηση της γόνιμης δακοπροσβολής και την λήψη αποφάσεων σχετικά με την έναρξη των ψεκασμών. Το φθινόπωρο πραγματοποιήθηκαν τέσσερεις γενικές δειγματοληψίες, χρονικά κοντά στην έναρξη συγκομιδής της κάθε ποικιλίας.

α/α	Ποικιλία/περιοχή/	Ημερομηνία	Γόνιμη προσβολή	Άγονη προσβολή
1	Χονδροελιά Παραμυθιάς /ημιορεινή ζώνη	09/10/2025	6%	6%
2	Λιανοελιά /εσωτερική ζώνη	21/10/2025	8%	5%
3	Λιανοελιά / Πέρδικα (παραλιακή ζώνη)	21/10/2025	17%	7%
4	Μεσόκαρπη/Πλαταριά (παραλιακή ζώνη)	17/11/2025	8%	5%

Η Χονδροελιά Παραμυθιάς είχε τη χαμηλότερη γόνιμη προσβολή (6%) αλλά και την μεγαλύτερη καρπόπτωση κατά το χρόνο δειγματοληψίας, η οποία ανερχόταν περίπου στο 15%.

Η Λιανοελιά Κερκύρας της παραλιακής ζώνης, εμφάνισε υψηλό ποσοστό γόνιμης προσβολής, σημαντικά υψηλότερο από την ίδια ποικιλία στην εσωτερική ζώνη. Η καρπόπτωση στο χρόνο της δειγματοληψίας ήταν μεταξύ 5 με 10 %.

Η Μεσόκαρπη (Χονδροελιά Ηγουμενίτσας), η οψιμότερη των τριών επικρατουσών ποικιλιών της Θεσπρωτίας, κατά το χρόνο δειγματοληψίας είχε μικρή καρπόπτωση (<5%) και γόνιμη προσβολή στο 8%.

B.3 Προσδιορισμός της ζημιάς από τη δακοπροσβολή.

Η εκτίμηση της ποσοτικής και ποιοτικής ζημιάς από την προσβολή του δάκου είναι ένα ιδιαίτερα σύνθετο πρόβλημα που εξαρτάται από ποικίλους παράγοντες που διαφέρουν από χρονιά σε χρονιά και από τοποθεσία σε τοποθεσία ακόμη και στον ίδιο ελαιώνα (Μπουρνάκας, 2017). Εξαρτάται δε από τη χρήση του ελαιοκάρπου (λαδοελιές ή επιτραπέζιες), την ποικιλία (μικρόκαρπη ή μεγάλοκαρπη), τον χρόνο της προσβολής, τον τρόπο μεταχείρισης του ελαιοκάρπου (χρόνος συγκομιδής, χρόνος που μεσολαβεί μέχρι την ελαιοποίηση κ.α.), δευτερογενείς μολύνσεις σε προσβεβλημένους από το δάκο καρπούς κ.α.

Για τον προσδιορισμό της ζημιάς λαμβάνουμε υπόψη ότι: α) η άγονη προσβολή δεν προκαλεί ποσοτική ζημιά, β) η καλοκαιρινή γόνιμη προσβολή οδηγεί σε 100% καρπόπτωση, χωρίς όμως να προκαλεί ουσιαστική ποσοτική ζημιά έως ποσοστό 5-10%, ανάλογα με την καρποφορία και του δέντρου, καθώς έχουμε αναπλήρωση από τον εναπομείναντα στο δέντρο καρπό, γ) η φθινοπωρινή προσβολή του Σεπτεμβρίου οδηγεί σε καρπόπτωση 75% και του Οκτωβρίου 44% (Μπουρνάκας, 2017) και αποτελεί την σοβαρότερη ποσοτική ζημιά από τον δάκο, δ) στους καρπούς λαδοελιάς με προσβολή που συλλέγονται στις μεγάλοκαρπες ποικιλίες έχουμε απώλεια 20-25%, στις μεσόκαρπες 40-50% και στις μικρόκαρπες 70-80%

(απώλεια σάρκας που την κατατρώγει η προνύμφη του δάκου), ε) στις ελαιοποιήσιμες ποικιλίες η προσβολή του δάκου, χωρίς δευτερογενείς μολύνσεις δεν επιφέρει ουσιαστική αύξηση της οξύτητας (μη ποιοτική υποβάθμιση), ενώ στις επιτραπέζιες οδηγεί στην ποιοτική υποβάθμιση καθώς καθίστανται ακατάλληλες για επιτραπέζια χρήση και οδηγούνται προς ελαιοποίηση, στ) τα υψηλά ποσοστά προσβολής σε ελαιοποιήσιμες συγκομιζόμενες ελιές προκαλούν ποιοτική υποβάθμιση του παραγόμενου ελαιολάδου καθώς θα είναι ένα ελαιολάδο με ατέλειες και δεν θα μπορεί να χαρακτηριστεί «έξτρα παρθένο» στη διαδικασία γευσιγνωσίας, ενώ θα έχουμε εν τέλει και αύξηση της οξύτητας λόγω δευτερογενών μυκητολογικών προσβολών, η οποία επηρεάζεται άμεσα από το χρόνο που μεσολαβεί από την προσβολή από το δάκο μέχρι την συγκομιδή αλλά και τον χρόνο από την συγκομιδή μέχρι την ελαιοποίηση.

Βάσει των ανωτέρω, των ποσοστών προσβολής της γενικής δειγματοληψίας και των επί μέρους δειγματοληψιών κατά την διάρκεια του προγράμματος και της παραδοχής ότι η παρατηρούμενη καρπότητα στο χρόνο δειγματοληψίας οφείλονταν κατά κύριο λόγο σε δακοπροσβολή :

- Κατά τους καλοκαιρινούς μήνες δεν είχαμε ποσοτική ζημιά σε καμία ποικιλία και περιοχή.
- Η Χοντροελιά είχε ποσοτική ζημιά περίπου 20%, αθροίζοντας την πρώιμη καρπότητα του φθινοπώρου (στο χρόνο της δειγματοληψίας), την καρπότητα μέχρι την συγκομιδή και την απώλεια σάρκας στον συγκομιζόμενο προσβεβλημένο καρπό.
- Η Λιανοελιά της εσωτερικής ζώνης είχε ποσοτική ζημιά περίπου 10%. (γόνιμη προσβολή 8% και καρπότητα φθινοπώρου 5% κατά το χρόνο δειγματοληψίας).
- Η Λιανοελιά της παραλιακής ζώνης είχε ποσοτική ζημιά περίπου 20% (γόνιμη προσβολή 17% και καρπότητα 8 %).
- Στη Μεσόκαρπη ποικιλία η ποσοτική ζημιά εκτιμάτε στο 10%.
- Ποιοτική υποβάθμιση είχαμε μόνο στις όψιμες συγκομιδές κυρίως της Λιανοελιάς και της Μεσόκαρπης. Ως ποσοστό της συνολικής παραγωγής εκτιμάτε στο 20% στη Λιανοελιά και 10% στις μεγαλόκαρπες, με υποβάθμιση κατά 20%.
- Η εκτιμώμενη ζημιά σε περίπτωση μη εφαρμογής του προγράμματος εκτιμάται για την Χοντροελιά στο 30%, για την Λιανοελιά εσωτερικής στο 20%, την Λιανοελιά παραλιακής ζώνης 35%, την Μεσόκαρπη στο 30% και 20% υποβάθμιση στο 40% του ελαιολάδου.
- Η τιμή αναφοράς πώλησης του ελαιολάδου για τους υπολογισμούς είναι 6 € / κιλό.

Γ. Προβλήματα στην εφαρμογή του προγράμματος

Κατά την εφαρμογή του προγράμματος συλλογικής καταπολέμησης του δάκου της ελιάς στην Π.Ε. Θεσπρωτίας παρουσιάζονται μια σειρά από προβλήματα, τα περισσότερα από τα οποία είναι χρόνια και εντείνονται από χρόνο σε χρόνο. Τα κυριότερα από αυτά ήταν (και είναι) τα εξής:

1. Έλλειψη προσωπικού: Στο Τμ. Ποιοτικού & Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου της ΔΑΟΚ Θεσπρωτίας υπηρετούν τρεις (3) υπάλληλοι (ένας εκ των οποίων εκτελεί και χρέη προϊσταμένου) για μία σειρά από αρμοδιότητες, προγράμματα ελέγχων και άλλα καθήκοντα. Σημειώνεται ότι μέχρι και το 2021 υπηρετούσαν πέντε (5) υπάλληλοι, ενώ παράλληλα και οι συμβασιούχοι τομεάρχες δακοκτονίας έχουν μειωθεί από τέσσερεις σε δύο, λόγω μειωμένου προϋπολογισμού. Ο σχεδιασμός, η οργάνωση και η εποπτεία του προγράμματος γίνονται από το ανωτέρω Τμήμα, αποτελώντας τις βασικές διαδικασίες, η άρτια εκτέλεση των οποίων αποτελεί βασική προϋπόθεση για την επιτυχία του

προγράμματος. Πρακτικά είναι αδύνατο στο Τμήμα, με το υπηρετούν προσωπικό, να ανταποκριθεί στο 100% των απαιτήσεων του προγράμματος.

- II. Υπο-χρηματοδότηση του προγράμματος: Οι προβλεπόμενοι πόροι για την εκτέλεση του προγράμματος κρίνονται ανεπαρκείς. Με καθηλωμένες τις τιμές ανά προστατευόμενο ελαιόδεντρο τα τελευταία πολλά έτη – με το κόστος, εργατών και μηχανημάτων, να έχει ανέβει – τα χρήματα επαρκούν μετά βίας για την εφαρμογή δυόμισι (?) έως τριών ψεκασμών. Παράλληλα έχουν μειωθεί ο αριθμός του εποχικού προσωπικού (δύο από τέσσερις τομεάρχες, κανένας αποθηκάριος) και ο χρόνος απασχόλησής τους. Τέλος, το ποσό που διατίθεται για την εργολαβία παρακολούθησης του πληθυσμού του δάκου την κάνει μη ελκυστική, με το ενδιαφέρον εργολάβων και εργατών να μειώνεται από χρονιά σε χρονιά.
- III. Μειωμένο ενδιαφέρων καλλιεργητών: Κατά τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μείωση του ενεργού πληθυσμού που ασχολείται με την καλλιέργεια της ελιάς, αύξηση της μέσης ηλικίας των κατόχων των αγροτικών εκμεταλλεύσεων και ο υποβιβασμός του εισοδήματος από την ελαιοκαλλιέργεια από κύριο εισόδημα σε συμπληρωματικό. Συνέπεια των ανωτέρω είναι ο θεσπρωτικός ελαιώνας να εμφανίζει σημάδια εγκατάλειψης, με ελαιοπερίβολα να μην δέχονται τις απαραίτητες καλλιεργητικές φροντίδες, να μην υπάρχει διαθέσιμο εργατικό προσωπικό για το πρόγραμμα της δακοκτονίας, να μην υφίσταται έλεγχος και συνδρομή από τις τοπικές κοινωνίες στα συνεργεία ψεκασμού κ.α.
- IV. Προσβασιμότητα ελαιώνα: Τμήματα του θεσπρωτικού ελαιώνα έχει καταστεί μη προσβάσιμο λόγω της κακής συντήρησης των αγροτικών δρόμων, των περιφραγμένων και κλειδωμένων αγροτεμαχίων, με τους ιδιοκτήτες να μην παρίστανται την ημέρα του ψεκασμού για να τα ανοίξουν και των μειωμένων καλλιεργητικών φροντίδων με αποτέλεσμα την ανάπτυξη ετήσιων και πολυετών ζιζανίων που εμποδίζουν την πρόσβαση των συνεργείων και. Παράλληλα το μεγαλύτερο μέρος των ελαιώνων βρίσκεται σε επικλινή εδάφη που καθιστούν ανέφικτη την κίνηση των γεωργικών μηχανημάτων εντός των αγροτεμαχίων.
- V. Μειωμένη αποτελεσματικότητα των χρησιμοποιούμενων δραστικών: Σύμφωνα με ενημέρωση που έγινε σε σχετική διαδικτυακή ημερίδα στην έναρξη του προγράμματος, οι δραστικές ουσίες που χρησιμοποιούνται, και ιδιαίτερα οι πυρεθρίνες, έχουν σε συνθήκες εργαστηρίου μειωμένη αποτελεσματικότητα, πολλώ δε μάλλον σε συνθήκες αγρού. Η χρήση κατά το 2025 της νέας δραστικής για την δακοκτονία, acetamiprid δεν έδωσε ικανοποιητικά αποτελέσματα.
- VI. Ανομοιομορφία ελαιώνα και κλιματικών συνθηκών: Ο ελαιώνας της Θεσπρωτίας παρουσιάζει έντονη ανομοιομορφία, που συνίσταται στις διαφορετικές ποικιλίες που καλλιεργούνται και τις διαφορετικές κλιματικές συνθήκες (βλ. Παράρτημα πίνακα V). Ειδικά για τις διαφορετικές ποικιλίες, όπως έχει ήδη αναφερθεί στα γενικά στοιχεία, έχουμε τόσο έντονη διαφοροποίηση μεταξύ των ποικιλιών, ώστε θα έπρεπε να σχεδιάζονται τρία διαφορετικά πλάνα δακοκτονίας.
- VII. Έλεγχος συνεργείων ψεκασμών: ο παραδοσιακός τρόπος παρακολούθησης δεν είναι ο πλέον αποτελεσματικός.
- VIII. Αδυναμία ελέγχου τα Σαββατοκύριακα: Ενώ τα περισσότερα συνεργεία συνεχίζουν να εργάζονται κατά το σαββατοκύριακο, η Υπηρεσία αδυνατεί να ασκήσει τον εποπτικό της ρόλο λόγω έλλειψης θεσμικού πλαισίου και πόρων.

- IX. Χρόνος έναρξης προγράμματος: παρότι το 2025 το πρόγραμμα ψεκασμών ξεκίνησε νωρίτερα από κάθε άλλη φορά τα τελευταία χρόνια, είχαμε καθυστερημένη πρόσληψη των τομεαρχών, με υπαιτιότητα των κεντρικών αρμόδιων αρχών.
- X. Δυσκολία ανεύρεσης προσωπικού: Χρόνο με το χρόνο καθίσταται όλο και πιο δύσκολο η ανεύρεση ψεκαστών και παγιδοθετών που να θέλουν να εργαστούν στο πρόγραμμα. Δεδομένης της μορφολογίας του ελαιώνα, είναι δύσκολο κάποιος να ενδιαφερθεί π.χ. για ένα βασικό ημερομίσθιο να πρέπει να πάει σε 6 ή 7 διαφορετικές κοινότητες για τον έλεγχο και την αλλαγή των παγίδων.
- XI. Υπαρξη αυτοφυών ελιών: Περιμετρικά του ελαιώνα αναπτύσσονται συστάδες έως και αμιγείς εκτάσεις αυτοφυών ελαιόδεντρων (αγριελιές) που αποτελούν σημεία ανάπτυξης του δάκου.
- XII. Εργολαβία ψεκασμών: υπάρχει μόνο μία προσφορά για την εργολαβία ψεκασμών, από εργολάβο που εκτελεί το πρόγραμμα εντελώς διεκπεραιωτικά, πιέζοντας τις αμοιβές των εργαζομένων οι οποίοι με την σειρά τους καταβάλουν την ελάχιστη προσπάθεια.

Δ. Προτάσεις

Με βάση τα όσα προβλήματα αναφέρθηκαν ανωτέρω και της εικόνας του ελαιώνα στη Θεσπρωτία, κρίνεται ότι δύσκολα μπορεί να εφαρμοστεί με επιτυχία το πρόγραμμα συλλογικής καταπολέμησης του Δάκου στη Π.Ε. Θεσπρωτίας. Παρόλα αυτά θα καταβάλετε προσπάθεια για όσο εφαρμόζεται να βελτιώνεται και να παράγονται τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα. Για την αντιμετώπιση των ανωτέρω προβλημάτων, που σε μεγάλο βαθμό είναι ίδια με της προηγούμενης χρονιάς, έγιναν διορθωτικές κινήσεις το 2025, σύμφωνα με τις προτάσεις της έκθεσης του 2024. Έτσι είχαμε αύξηση του προϋπολογισμού, κατόπιν τεκμηριωμένου αιτήματος, το πρόγραμμα ξεκίνησε νωρίτερα και ειδικά στην Χοντροελιά, χρησιμοποιήθηκαν τα διαθέσιμα φυτοφάρμακα στις μέγιστες επιτρεπόμενες δόσεις και έδωσαν καλύτερα αποτελέσματα, καθιερώθηκε η χρήση τεχνολογιών γεωπληροφορικής για την παρακολούθηση του πληθυσμού του δάκου της ελιάς και τέλος δεν εφαρμόστηκαν γενικοί ψεκασμοί αλλά εξατομικευμένα πλάνα.

Προτάσεις για το 2026:

Διαθέσιμοι πόροι: Το 2025 έγινε αύξηση των διαθέσιμων πόρων κατά 20% και δεν αναμένεται περαιτέρω αύξηση κατά το 2026. Να γίνει χρήση των αδιάθετων ποσών του 2025 και πλήρη αξιοποίηση όλου του ποσού με την κατάρτιση τροποποιητικού προϋπολογισμού, που δεν θα αφήνει ταμειακά υπόλοιπα.

Συνεργασία με τους Δήμους: Ζητήθηκε από τους Δήμους της Π.Ε. Θεσπρωτίας να συμβάλουν με κάθε πρόσφορο τρόπο στην επιτυχία του προγράμματος όπως: την βελτίωση και συντήρηση του δικτύου αγροτικών δρόμων, την ενημέρωση των δημοτών τους και την διάχυση της πληροφορίας που αφορά στις δράσεις του προγράμματος και την ανάγκη να παρευρίσκονται στα κτήματά τους τις ημέρες του ψεκασμού, την υπόδειξη ενός ατόμου (κατά προτίμηση γεωπόνου) που θα είναι το σημείο επαφής της Υπηρεσίας με τον Δήμο κ.α. Η ανταπόκριση των Δήμων δεν ήταν ικανοποιητική. Προτείνεται να γίνει εκ νέου προσπάθεια συνεργασίας με τους Δήμους, με τα ζητούμενα να υποβάλλονται γραπτώς και όσο το δυνατόν πιο συγκεκριμένα (π.χ. ποιοι ακριβώς δρόμοι θέλουν βελτίωση), δράση που δεν υλοποιήθηκε από την Υπηρεσία κατά το 2025.

Εφαρμογή τεχνολογιών γεωπληροφορικής: Το 2025 έγινε χρήση συστήματος γεωπληροφορικής για την παρακολούθηση του πληθυσμού του δάκου με ένταξη της στο «Πρόγραμμα Συγκριτικών Πειραματικών Εργασιών Καταπολέμησης το Δάκου της Ελιάς έτους 2025». Προτείνεται η συνέχιση της δράσης και ένταξη σε ανάλογη εφαρμογή για τον έλεγχο των συνεργείων ψεκασμού μέσω συσκευών δορυφορικού εντοπισμού θέσης.

Έγκαιρη έναρξη του προγράμματος: Πρόσληψη του εποχικού προσωπικού στις αρχές Ιουνίου και δυνατότητα για έναρξη των ψεκασμών για την λευκή γενιά στα τέλη Ιουνίου. Παράλληλα θα πρέπει να γίνει κατάλληλη προετοιμασία για διακήρυξη διετών ή τριετών εργολαβιών.

Αποτελεσματικότητα φαρμάκων: το acetamiprid (Prosperace) εμφάνισε μειωμένη αποτελεσματικότητα κατά την εφαρμογή του. Θα πρέπει να διερευνηθεί η δυνατότητα χρήσης του σε συνδυασμό με μία πυρεθρίνη, όπου πιθανά ο συνδυασμός τους θα έχει προσθετική ή και συνεργιστική δράση και θα καταστήσει αμφότερα πιο αποτελεσματικά, καθώς και οι πυρεθρίνες εμφανίζουν μειωμένη αποτελεσματικότητα.

Εξατομίκευση πλάνων ψεκασμού: Να συνεχιστεί και να διευρυνθεί το 2026 η κατάστρωση διαφορετικών πλάνων ψεκασμού ανάλογα με την ποικιλία, την περιοχή και τον πληθυσμό του δάκου.

Αναζήτηση προσωπικού που θα ασχοληθεί με το πρόγραμμα: Θα πρέπει να παροτρυνθούν και άλλες παραγωγικές δυνάμεις να ενασχοληθούν με το πρόγραμμα, ώστε να καταστεί το έργο πιο ελκυστικό και να γνωστοποιηθεί με κάθε πρόσφορο τρόπο σε πιθανούς ενδιαφερόμενους.

Αξιολόγηση του προγράμματος: το πρόγραμμα θα πρέπει να αξιολογείται όχι μόνο από την Υπηρεσία, αλλά και από τους εμπλεκόμενους εργαζόμενους και την τοπική κοινωνία και να καταγράφονται πιθανές προτάσεις βελτίωσης.

Τέλος, το Τμήμα Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου της Δ/σης Αγροτικής Ανάπτυξης Θεσπρωτίας θα πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω με προσωπικό.

Ακολουθεί Παράρτημα τυποποιημένων ειδικών πινάκων οι οποίοι αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας.

Βασίλειος Αναγνωστόπουλος

MSc Γεωπόνος επόπτης δακοκτονίας 2025

Ο ΔΙΥΘΥΝΤΗΣ ΔΑΚΟΚΤΟΝΙΑΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΖΑΡΑΒΟΥΤΣΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ:

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Ι
ΕΚΤΑΣΗ - ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Μέθοδος Καταπολέμησης	Φυσικά		Ψεκαστικά		Αριθμός διενεργηθέντων ψεκασμών (Μέσος όρος) 5=3:1	Ποσοστό τελικής ελαιοπαραγωγής επί τοις % μιας πλήρους εσοδείας	Τελική εκτιμώμενη παραγωγή σε τόνους	
	Στρέμματα	Ελαιόδεντρα	Στρέμματα	Ελαιόδεντρα			Λάδι	Βρώσιμες Ελιές
	1	2	3	4			7	8
1. Δολωματικοί Ψεκασμοί								
α. Από εργολαβίες	84.900	849.600	216.220	2.162.200	2,546760895	35	1.300	200
β. Από κλασικά συνεργεία	-	-	-	-	-	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	84.900	849.600	216.220	2.162.200	2,546760895	35	1.300	200
2. Δολωματικοί ψεκασμοί εκτός προγράμματος	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Ψεκασμοί κάλυψης	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Αψέκαστοι ελαιώνες με παραγωγή	6.400	64.000	0	0		35	80	0
5. Αψέκαστοι ελαιώνες χωρίς παραγωγή	15.000	150.000	0	0		0		0
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	106.300	1.063.600	216.220	2.162.200	2,55	35	1.380	200

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Ι Ι
ΔΑΚΟΠΡΟΣΒΟΛΗ - ΖΗΜΙΑ

Μέσος Όρος δάκων ανά παγίδα και πενθήμερο στο σύνολο της δακικής περιόδου	Ποσοστό % γόνιμης δακοπροσβολής στον ελαιόκαρπο κατά τη λήξη της περιόδου	Τελική ζημιά στην ελαιοπαραγωγή				
		Ποσοτική ζημιά επί τοις %		Αξία ποσοτικής ζημιάς σε €	Αξία ποιοτικής ζημιάς σε €	Συνολική ζημιά σε € 15=13+14
		Στις ελαιοποιήσιμες ελιές	Στις βρώσιμες ελιές			
9	10	11	12	13	14	15
6	8	ΒΛ. ΠΙΝΑΚΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	20	1.080.000	170.000	1.250.000
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
		20		96.000	30.000	126.000
-	-	-	-	-	-	-
				1.176.000	200.000	1.376.000

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Ι Ι Ι

ΚΟΣΤΟΣ – ΩΦΕΛΕΙΑ ΕΤΟΥΣ 2025

Μέθοδος Καταπολέμησης	Γενικές δαπάνες σε €	Δαπάνες εργατικών - εργολάβων σε €	Αξία ελκυστικών ουσιών σε €	Αξία εντομο- κτόνων σε €	Σύνολο δαπανών σε € 20=16+17+ 18+19	Προβλεπόμενη ζημιά στην ελαιοπαραγωγή από το δάκο αν δεν εφαρμοζόταν καταπολέμηση					Προκύπτουσα ωφέλεια σε € 26=25-(15+20)
						Προβλεπόμενη ποσοτική ζημιά επί τοις %		Αξία προβλεπόμενης ποσοτικής ζημιάς σε €	Αξία προβλεπόμενης ποιοτικής ζημιάς σε €	Προβλεπόμενη συνολική ζημιά σε € 25=23+24	
						Στις ελαιοποιήσιμες ελιές	Στις βρώσιμες ελιές				
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
1. Δολωματικοί Ψεκασμοί											
α. Από εργολαβίες											
Συνολικά	9.800	134.331	10.020	57.833	211.984	ΒΛ. ΠΙΝΑΚΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	30	1.912.000	517.000	2.429.000	967.016
Κατά ελαιόδεντρο	0,0115	0,1581	0,0118	0,0681	0,2495						
Κατά στρέμμα	0,1153	1,5811	0,1179	0,6807	2,4951						
β. Από κλασικά συνεργεία											
Συνολικά	-	-	-	-	-						
Κατά ελαιόδεντρο	-	-	-	-	-						
Κατά στρέμμα	-	-	-	-	-						

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ 2025

ΠΟΙΚΙΛΙΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡ. ΔΕΝΔΡΩΝ	ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΑ 2025	ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΟΝΟΙ ΕΛΙΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΑΡΠΟΦΟΡΙΑΣ	ΠΑΡΑΓΩΜΕΝΑ ΚΙΛΑ ΕΛΙΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΛΑΙΟΠΕΡΙΕΚΤ	ΛΑΔΙ ΤΟΝΟΙ
ΧΟΝΤΡΟΕΛΙΑ	380.000	290.000	8.000	35	2800	12	336
ΜΕΣΟΚΑΡΠΗ	395.000	300.000	9.000	35	3150	20	630
ΛΙΑΝΟΕΛΙΑ Α΄	145.000	120.000	3.500	35	1225	15	184
ΛΙΑΝΟΕΛΙΑ Β΄	150.000	140.000	3.500	30	1050	15	158
ΣΥΝΟΛΟ	1.070.000	850.000	24.000		8.225		1.307

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΟΣΟΤΙΚΗΣ & ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΖΗΜΙΑΣ

ΠΟΙΚΙΛΙΑ	ΛΑΔΙ	ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΖΗΜΙΑ (ΛΑΔΙ)	ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΖΗΜΙΑ (ΛΑΔΙ)	ΑΞΙΑ ΠΟΣ/ΚΗΣ ΖΗΜΙΑΣ	ΑΞΙΑ Π/ΤΙΚΗΣ ΖΗΜΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΖΗΜΙΑ ΣΕ €
ΧΟΝΤΡΟΕΛΙΑ	336	67,2	26,88	403.200	32.256	435.456
ΜΕΣΟΚΑΡΠΗ	630	63	56,7	378.000	68.040	446.040
ΛΙΑΝΟΕΛΙΑ Α΄	184	18,375	33,075	110.250	39.690	149.940
ΛΙΑΝΟΕΛΙΑ Β΄	158	31,5	25,2	189.000	30.240	219.240
ΣΥΝΟΛΟ	1.307	180,075	141,855	1.080.450	170.226	1.250.676

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΟΣΟΤΙΚΗΣ & ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΖΗΜΙΑΣ ΧΩΡΙΣ ΔΑΚΟΚΤΟΝΙΑ

ΠΟΙΚΙΛΙΑ	ΛΑΔΙ	ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΖΗΜΙΑ (ΛΑΔΙ)	ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΖΗΜΙΑ (ΛΑΔΙ)	ΑΞΙΑ ΠΟΣ/ΚΗΣ ΖΗΜΙΑΣ	ΑΞΙΑ Π/ΤΙΚΗΣ ΖΗΜΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΖΗΜΙΑ ΣΕ €
ΧΟΝΤΡΟΕΛΙΑ	336	100,8	94,08	604.800	112.896	717.696
ΜΕΣΟΚΑΡΠΗ	630	126	201,6	756.000	241.920	997.920
ΛΙΑΝΟΕΛΙΑ	184	36,75	58,8	220.500	70.560	291.060
ΛΙΑΝΟΕΛΙΑ	158	55,125	51,1875	330.750	92.138	422.888
ΣΥΝΟΛΟ	1.307	318,675	405,6675	1.912.050	517.514	2.429.564

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Ι V α
Υ Λ Ι Κ Α Κ Α Ι Μ Ε Σ Α

Είδος		ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΟΝΟΜΑ	Υπόλοιπα στην αποθήκη από την περασμένη δακική περίοδο (που ήταν κατάλληλα για χρήση στο 2025)		Ποσότητες που στάλθηκαν από το ΥΠΑΑΤ (Από προμήθεια έτους 2025)		Ποσότητες που στάλθηκαν από άλλη Π.Ε.	
			27		28α		28β	
A.	Ελκυστικές Ουσίες							
1	Εντομέλα 50 SL			Τόννοι		Τόννοι		Τόννοι
2	Εντομέλα 75 SL		4,45	Τόννοι		Τόννοι		Τόννοι
3	Dacus bait 100		6,145	Τόννοι	7,35	Τόννοι		Τόννοι
B.	Εντομοκτόνα με δ.ο.							
1	lambda cyhalothrin	FORZA ZEON	354	Λίτρα	96	Λίτρα		Λίτρα
2	deltamethrin	DECIS PROFI	47,25	ΚΙΛΑ	21	ΚΙΛΑ		ΚΙΛΑ
3	spinosad	SUCCES	2000	Λίτρα	2000	Λίτρα		Λίτρα
4	cyantraniliprole	EXIREL BAIT	348	Λίτρα	280	Λίτρα		Λίτρα
5	acetamiprid	PROSPERACE	220	Λίτρα	220	Λίτρα		Λίτρα
6	thiacloprid			Λίτρα		Λίτρα		Λίτρα
7	phosmet			Λίτρα		Λίτρα		Λίτρα
8	alpha - cypermethrin			Λίτρα		Λίτρα		Λίτρα
9	beta-cyfluthrin			Λίτρα		Λίτρα		Λίτρα
##	dimethoate			Κιλά		Κιλά		Κιλά
Γ.	Γυάλινες Παγίδες		400	Τεμάχια	0	Τεμάχια	0	Τεμάχια

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Ι V β
Υ Λ Ι Κ Α Κ Α Ι Μ Ε Σ Α

Είδος	ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΟΝΟΜΑ	Ποσότητες που χρησιμοποιήθηκαν		Αδιάθετα υπόλοιπα στην αποθήκη (κατάλληλα για χρήση στο 2026)		Ληγμένα υπόλοιπα στην αποθήκη	
		29		30		31	
Ελκυστικές Ουσίες							
Εντομέλα 50 SL			Τόννοι		Τόννοι		Τόννοι
Εντομέλα 75 SL		2,8	Τόννοι	1,65	Τόννοι		Τόννοι
Dacus bait 100		4,18	Τόννοι	7,6	Τόννοι	1,715	Τόννοι
Εντομοκτόνα με δ.ο.							
lambda cyhalothrin	FORZA ZEON	300	Λίτρα	150	Λίτρα		Λίτρα
deltamethrin	DECIS PROFI	47,25	Κιλά	21	Κιλά		Κιλά
spinosad	SUCCES	2000	Λίτρα	2000	Λίτρα		Λίτρα
cyantraniliprole	EXIREL BAIT	213	Λίτρα	415	Λίτρα		Λίτρα
acetamiprid	PROSPERACE	220	Λίτρα	220	Λίτρα		Λίτρα
thiacloprid			Λίτρα		Λίτρα		Λίτρα
phosmet			Λίτρα		Λίτρα		Λίτρα
alpha -cypermethrin			Λίτρα		Λίτρα		Λίτρα
beta-cyfluthrin			Λίτρα		Λίτρα		Λίτρα
dimethoate			Κιλά		Κιλά		Κιλά
Γυάλινες Παγίδες			Τεμάχια	400	Τεμάχια	100	Τεμάχια

Π Ι Ν Α Κ Α Σ V

ΚΛΙΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΑΚΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ 2025 ΠΑΡΑΛΙΑΚΗ ΖΩΝΗ

ΜΗΝΕΣ	ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ		ΥΓΡΑΣΙΑ μέση	ΥΨΟΣ ΒΡΟΧΗΣ σε mm	ΗΜΕΡΕΣ ΒΡΟΧΗΣ (>2mm)
	Μέση	Μέγιστη			
	32	33	34	35	36
Μάιος	18,1	27,7	73,8	51,8	4
Ιούνιος	25,4	37,1	64,5	0	0
Ιούλιος	26,7	42,0	63,9	4,2	1
Αύγουστος	25,9	39,2	65,2	70,2	2
Σεπτέμβριος	22,4	31,3	74,7	14	1
Οκτώβριος	15,8	23,9	81,2	160,9	11
Νοέμβριος	14,3	22,7	88,1	502,2	17
ΣΥΝΟΛΟ	21,23		73,06	803,3	36,0

ΚΛΙΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΑΚΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ 2025 ΗΜΙΟΡΙΝΗ - ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΖΩΝΗ

ΜΗΝΕΣ	ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ		ΥΓΡΑΣΙΑ μέση	ΥΨΟΣ ΒΡΟΧΗΣ σε mm	ΗΜΕΡΕΣ ΒΡΟΧΗΣ (>2mm)
	Μέση	Μέγιστη			
	32	33	34	35	36
Μάιος	15,7	24,9	76,3	83,0	6
Ιούνιος	23,6	35,7	66,7	10,4	1
Ιούλιος	25,7	39,8	65,0	4,6	1
Αύγουστος	23,8	36,5	67,2	85,2	4
Σεπτέμβριος	20,2	29,4	76,2	13,0	1
Οκτώβριος	13,2	20,8	82,5	274,2	12
Νοέμβριος	11,6	20,1	88,7	613,8	17
ΣΥΝΟΛΟ	19,11		74,66	1084,2	42,0

Παρατήρηση: τα μετεωρολογικά στοιχεία προέρχονται από τους μετεωρολογικούς σταθμούς Μαυρουδίου και Παραμυθιάς του meteo.gr και Ασπροκκλησίου του Adcon LiveData. Οι σύγκριση των τιμών μεταξύ των δύο περιοχών καταδεικνύει την ανομοιομορφία των επικρατουσών κλιματικών συνθηκών μεταξύ παραλιακής ζώνης (Μαυρούδι - Ασπροκκλησί) και τη ημιορεινής (Παραμυθιά - Βρυσέλλα) και την ανάγκη να λαμβάνονται διαφορετικές αποφάσεις και στρατηγικές καταπολέμησης ανάλογα με την περιοχή.

Π Ι Ν Α Κ Α Σ V I

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΓΙΔΟΘΕΣΙΑΣ ΕΤΟΥΣ 2025

Π.Ε.	ΤΟΜΕΑΣ	ΤΟΜΕΑΡΧΗΣ	ΑΡ. ΕΛΑΙΟΔΕΝΤΡΩΝ	ΑΡ. ΠΑΓΙΔΩΝ	ΗΜΕΡ. ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ	ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ / ΠΑΓΙΔΟΘΕΤΗΣ*	ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΟΣ ΜΕ GPS (ΝΑΙ/ΟΧΙ)**
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	A	ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	398.300	75	5/6/2025	ΔΗΜΑΚΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	ΝΑΙ
	B	ΝΤΑΝΗ ΒΑΪΤΣΑ	451.300	90	5/6/2025		ΝΑΙ

* Όπου υπάρχουν εργολαβίες αναγράφεται το όνομα του εργολάβου και όπου υπάρχει προσωπικό το όνομα του παγιδοθέτη.

* *Αν η απάντηση είναι ΌΧΙ να γραφτεί σε τι μορφή είναι αποτυπωμένο το σχέδιο των παγίδων.

Στην περίπτωση όπου η ανάρτηση των παγίδων στις περιοχές του τομέα δεν έγινε ταυτόχρονα αλλά σε διαφορετικές ημερομηνίες τότε γίνεται αναφορά ανά περιοχή.

Π Ι Ν Α Κ Α Σ V Ι Ι

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΨΕΚΑΣΜΩΝ ΔΑΚΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2025

Π.Ε.	ΤΟΜΕΑΣ	ΤΟΜΕΑΡΧΗΣ	ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ	ΗΜ. ΨΕΚΑΣΜΟΥ	Φ.Π. που χρησ/θηκαν	ΔΑΚΟΠΛΗΘΥΣΜΟΙ ΠΡΙΝ ΤΟΝ ΨΕΚΑΣΜΟ	ΔΑΚΟΠΛΗΘΥΣΜΟΙ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΨΕΚΑΣΜΟ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΠΗΞΗΣ ΤΟΥ ΠΥΡΗΝΑ ΤΟΥ ΕΛΑΙΟΚΑΡΠΟΥ
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	ΧΟΝΤΡΟΕΛΙΑ & ΠΕΡΔΙΚΑ	-----	ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ-ΣΙΟΥΛΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	23/7/2025	DECIS PROFI	3	4	01-20/07/2025 Ανάλογα την ποικιλία και την περιοχή
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	ΛΙΑΝΟΕΛΙΑ ΜΕΣΟΚΑΡΠΗ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΝΤΑΝΗ		7/7/2025	DECIS PROFI FORZA ZEON PROSPERACE	2	2	
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	ΤΟΠΙΚΟΣ ΨΕΚ ΑΡΓΥΡΟΤΟΠΟΣ ΠΕΡΔΙΚΑ ΠΑΤΑΡΙΑ ΣΥΒΟΤΑ ΦΑΣΚΟΜΗΛΙΑ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΝΤΑΝΗ		28/7/2025	PROSPERACE FORZA ZEON SUCCESS	8	2,5	
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	ΧΟΝΤΡΟΕΛΙΑ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΝΤΑΝΗ		18/8/2025	PROSPERACE SUCCESS	5	1	
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	ΛΙΑΝΟΕΛΙΑ ΜΕΣΟΚΑΡΠΗ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΝΤΑΝΗ		8/9/2025	EXIREL BAIT	10	3	